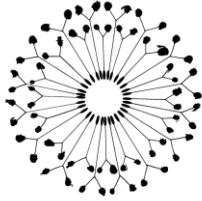

Delgivingar 2023

14

2023SOCN23

Samordningsförbundet
Insjöriket

Styrelseprotokoll
Samordningsförbundet Insjöriket:
Plats: Brogatan 16, Mölndal
Datum: 2023-02-09

Diarienummer

Ordförande

Sofia Sandängers, FK

Vice ordförande

Tanja Siladji Dahne (VGR)

Övriga ledamöter

Fredrik Skoglund AF

Ersättare

Eva Karlsson (Härryda)

Anette Ryberg (FK)

Övriga deltagare: förbundschef Annika Ruys-Hagberg, biträdande förbundschef Melina Myrbäck

Meddelat förhinder: Adam Algotsson Johnstone (Partille), Jon Haraldsson (Lerum), Kristina Kjellberg (AF), Amanda Brown Stjärnå (VGR), Bernt Runberg (Mölndal), Kent Perciwall (Alingsås)

Justeringsdag:

Sekreterare: Melina Myrbäck

Justerare: Eva Karlsson

Justerare: Tanja Siladji Dahne

§ 1208 Sammanträdet öppnas

§ 1209 Val av justerare

Uppdraget som justerare löper på enligt ett schema för att involvera alla ledamöter i uppdraget. Tanja och Eva står på tur vid detta möte

Beslut:

Att utse Eva Karlsson och Tanja Siladji Dahne till justerare.

§ 1210 Fastställande av dagordning

Förbundschef informerar om att tjänsteutlåtande tillhörande § 1216 och § 1217 är felnumrerade. De har bytt plats med varandra

Tillägg till dagordning:

- Partille kommun har inkommit med ansvarsfrihet från styrelsen och dras under § 1217
- NNS önskar nomineringar till uppdrag i styrelsen för NNS senast 3 mars och dras under § 1218

§ 1211 Tidsintervall och turordning val av ordinarie ledamötsposter samt val av ledamöter till presidiet

Insjöriket har sedan 2016 ett rullande schema för ledamötsposter för att skapa en rättvis fördelning av posterna mellan parterna. Enligt det schemat är det FKs och regionens representant som ska sitta i styrelsen och Alingsåstur att vara kommunernas ordinarie representant.

Beslut:

Att utifrån detta schema utse Sofia Sandänger till ordförande och Tanja Siladji Dahne till vice ordförande

Turordningslistan har justerats utifrån att Härryda valt att ta tillbaka sitt utträde.

Beslut:

Att fastställa det justerade schemat enligt förslag

§ 1212 Information Årsrapport 2022 arbetsmaterial

Beslut:

Att lägga informationen till handlingarna

§ 1213 Justering av tidigare beslutad budget. TU § 1213

Budgeten har justerats något utifrån det faktiska ekonomiska läget jmf med budgeten som togs i november 2022. Budgeten har främst justerats på grund av att det egna kapitalet, som utifrån årsbokslutet är något större är prognosen vid delår. Resultatet på cirka 2,225 miljoner kronor för 2022 innebär att förbundet vid årets utgång har ett eget kapital på 6,561 miljoner kronor. Av de 6,5 miljoner är två miljoner redan in-tecknade utifrån att Balder, IST och Primus bedrivs fram till sista mars

Beslut:

Styrelsen ger beredningsgruppen i uppdrag att utifrån det ökade överskottet i budgeten skyndsamt ge förslag på insatser, processtöd etc. som kan underlätta övergången till den nya organisationsformen

Beslut:

Att fastställa de justeringar som är gjorda i budgeten för år 2023

Beslut:

Att för år 2023 tilldela medel ur egen budget för att finansiera verksamheterna

Beslut:

Att ge mandat till förbundschefen att utanordna medel inom de beslutade kostnadsramarna.

§ 1214 Muntlig rapport från finansierade verksamheter samt ekonomisk uppföljning

Samtliga kommuner närmar sig en start av ACTivera. Härryda är först ut med att ta emot intresseanmälningar. Det har bildats ett operativt nätverksteam där samtliga kommuner är representerade och där kansliet är sammankallande. Ett gemensamt studiebesök är inbokat och fler är planerade.

§ 1215 Informationspunkt Representation i styrelsen

Nationella rådet har lämnat rekommendation om att ändra styrelsesammansättningen så att varje kommun väljer en ordinarie ledamot och även en ersättare som ingår i styrelsen för Samordningsförbunden.

Presidiet får i uppdrag av styrelsen att författa en skrivelse riktade till kommunerna samt ta kontakt med respektive kommun för att få kommunernas åsikter i frågan inför kommande styrelsemöte

§ 1216 Kommunikationsplan

Beslut:

Att fastställa kommunikationsplanen enligt förslaget

§ 1217 Informationspunkt förbundschef

- Gemensam halvdag styrelsen och beredningsgruppen den 22/9
- Årsplan styrelsen för kännedom
- Ansvarsfrihet till styrelsen för 2021 från Partille kommun

§ 1218 Övriga frågor

NNS önskar nomineringar på uppdrag i styrelsen från samtliga medlemmar

Tanja Siladji Dahne är intresserad av uppdraget

Beslut:

Att nominera Tanja Siladji Dahne till styrelsen för NNS

§ 1219 Sammanträdet avslutas

Kommande möten:

Ordinarie styrelsemöten (förslag):

31/1 kl. 14.30-16.30 introduktion till de nya styrelseledamöterna

9/2 kl. 13.30-16

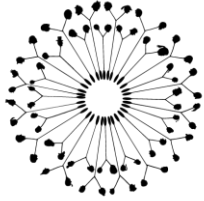
24/3 kl. 13.30-16

2/6 kl. 13.30-16

22/9 kl. 13.30-16 **obs heldag** pga gemensam halvdag med beredningsgruppen

24/11 kl. 13.30-16

FINSAM-konferens 18-19 april Halmstad

Samordningsförbundet
Insjöriket

Regionhälsan

Ungdomsmottagningen Södra Bohuslän, Södra

Västra Götalandsregionen

2023-01-30

Ungdomsmottagningarna

Härryda, Mölndal, Partille och Öckerö 2022

2023-01-30

Agneta Lindkvist

Områdeschef/verksamhetschef

Uppföljning av vårdöverenskommelse Västra hälso- och sjukvårdsnämnden 2022

Ungdomsmottagningarna

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen är föregångare i landet med att ha en stor och samlad organisation för det viktiga arbete som ungdomsmottagningar utför. I september kunde vi äntligen efter drygt två års väntan (pandemi) genomföra vår konferens för alla våra 56 mottagningar och ca 250 medarbetare. Något som var planerat i samband med organisationsförändringen maj-2020 då Göteborgs ungdomsmottagningar och Mottagning Unga Män gjorde en verksamhetsövergång till VGR. Konferensen var mycket uppskattad och värdefull för verksamheten. Tillsammans fortsätter vi att bygga framtidens ungdomsmottagningar i Västra Götalandsregionen

Övergripande uppdrag

Ungdomsmottagningarna har till uppgift att på ungas uppdrag förmedla kunskap och ge information samt att ge tidiga insatser, stöd och behandling främst inom områdena sexuell, reproduktiv, psykosocial och psykisk hälsa. De övergripande målen för ungdomsmottagningarnas verksamhet är:

- Förbättra ungas fysiska och psykiska hälsa
- Stärka ungas sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter.

Värdegrund för ungdomsmottagningarna

Ungdomar som söker sig till mottagningen ska känna sig sedda, trygga och tillitsfulla i mötet. De ska också uppleva att deras frågor och problem blir respekterade och tagna på allvar. Ungdomarna ska uppleva att de blir bemötta och behandlade på ett likvärdigt sätt och får likvärdig tillgång till mottagningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsförmåga, sexuell läggning och ålder. Ett normmedvetet förhållningssätt präglar verksamheten. Målet med normmedvetenheten är att alla unga ska känna sig inkluderade och välkomna. Grundläggande för verksamheten är Barnkonventionens fyra grundprinciper och FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Verksamhet

Förändringar, utveckling och utmaningar

Också under 2022 har Covid-19 pandemin påverkat oss. Ungdomsmottagningarnas personal fått ställa om verksamheten vid några tillfällen och några barnmorskor har bemannat förlossning och BB under vår och sommarperioden. Detta har påverkat tillgängligheten för regionens ungdomar till preventivmedel och vård relaterad till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Verksamheten har fortsatt utveckla digitala besöksformer samt digitala möjligheter till utåtriktad verksamhet.

Mottagningarna har till största del kunnat vara öppna men arbetet har anpassats efter rådande situation och rekommendationer. Alla mottagningar har webbokningsbara tider. Drop-in har återinförts och finns idag i olika former (tex webbokad drop-in tid). Digitala möten och telefonmöten är idag en del av verksamheten. Dock har problemet med nytt telefonsystem (Telia ACE) påverkat vår möjlighet att följa tillgängligheten via telefon på ett tillfredsställande sätt.

Ungdomsmottagningarnas On-linemottagning är idag en etablerad verksamhet med stabil arbetsgrupp och en långsiktig satsning på utveckling och utbildning. Besöksantalet för 2022 är att jämföra med 2021 vilket innebär att denna sökväg uppskattas trots att vi nu inte har samma pandemirestriktioner för fysiska besök.

Den utåtriktade verksamheten med fysiska besök på skolorna har återupptagits under hösten men även digitala möten med skolklasser har använts för att tillgodose behovet av information/undervisning.

Uppföljning och statistik av ungdomsmottagningarnas verksamhet saknas till stor del på nationell nivå. På uppdrag av Föreningen för Sveriges ungdomsmottagningar (FSUM) och i samarbete med företaget Payoff AB har en rapport tagits fram för att visa på den samhällsekonomiska nytta som ungdomsmottagningarna skapar. Rapporten presenterades för politiker och berörda tjänstemän i mars 2022. Sammanfattningsvis kan sägas att ungdomsmottagning är en mycket kostnadseffektiv verksamhet som genom att hjälpa ungdomar tidigt i livet kan bespara samhället stora ekonomiska kostnader och dessutom bespara ungdomen fysiskt och psykiskt lidande.

Särskilda satsningar som verksamheten genomfört

För sjunde året har ungdomsmottagningarna i VGR tagit del av en särskild satsning med statliga medel via Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Medlen är direkt riktade till ungdomsmottagningarna för att främja barn och ungas psykiska hälsa. Denna satsning gör bland annat att UM kan driva en Onlinemottagning, hålla en hög tillgänglighet med korta väntetider samt arbeta hälsofrämjande, utgå ifrån det friska hos individen och se till hens styrkor och förutsättningar för en god hälsa. Utmaningen är att besked om dessa statliga satsningar för kommande år beslutas sent (december) för kommande år. Detta gör att verksamheten har en ekonomisk otrygghet och utmaning i att kunna stänga ner delar av verksamheten och minska uppdraget i princip omgående ifall medlen skulle utebli.

Mottagningar för Unga Män (MUM) finns enligt vårdöverenskommelse i Göteborg. Förutom Göteborg så finns MUM också i projektform med utbudspunkter i Skövde, Trollhättan och Borås. Dessa satsningar har möjliggjorts med hjälp av ytterligare SKR-medel ”integration för unga män” där östra, norra respektive södra hälso- och sjukvårdsnämnderna beslutat att tilldela dessa medel till ungdomsmottagningarna i respektive nämndområde. Under 2022 har också tilldelats SKR-medel från västra hälso- och sjukvårdsnämnden för att starta MUM-liknande verksamhet i Alingsås och Kungälv. Också detta i projektform med finansiering för ett år.

Syftet med MUM är att öka möjligheten för unga män (18–30 år) att ta ansvar för sina relationer och/eller sin sexualitet, ta ansvar för sexuell- och reproduktiv hälsa och förebygga spridning av sexuellt överförbara infektioner. Vår förhoppning är att alla MUM i VGR framöver kommer att ingå i Vårdöverenskommelse med hälso- och sjukvårdsnämnden.

Kundenkät

Ungdomsmottagningarna har deltagit i arbetet med att ta fram och genomföra en gemensam kundenkät mellan Regionhälsan och företaget Key for Care. Enkäten ”Tyck till” som startade 2022-02-01 har tyvärr inte kunnat användas fullt ut pga. tekniska problem vad gäller insamlingen av svar via SMS. De svar som ändå inkommit visar på en stor kundnöjdhet. En brukarenkät ska genomföras våren 2023.

Samverkan

Samverkan sker med de aktörer i kommunen som har uppdrag att arbeta med målgruppen ungdomar/unga vuxna, så som skola, elevhälsa, individ och familjeomsorg mm.

Samverkan sker också med barnmorske-och gynekologmottagningar, vårdcentral/UPH, kvinnoklinik, och psykiatri.

En revidering av det nuvarande ”Inriktningsdokument för Ungdomsmottagningar i Västra Götaland 2018 - 2022”, som är rekommenderat av samrådsorganet för Västra Götalandsregionen och VästKom 2017 är påbörjat och i det närmsta klart för att skickas ut på remiss. Dokumentet är ett övergripande samverkansavtal mellan ovanstående parter och kommer ligga till grund för samverkansavtalen mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och de 49 kommunerna i VGR. Det är önskvärt med en enklare finansieringsmodell än den idag rådande fördelningen mellan varje kommun och VGR. Mycket tid och kraft läggs på avtal och ekonomiska uträkningar. En modell med ”ungdomspeng” vore att föredra eftersom VGR är huvudman och då lättare kan styra mot en jämlik vård i hela regionen

Övrigt som verksamheten vill belysa

Regionhälsan har under året startat upp Mini-Maria mottagningar i västra nämndområdet. Sedan 2021 finns Mini-Maria i södra nämndområdet. Uppstartsprojekt pågår också i norra och östra nämndområdet med planerad driftstart under 2023. Organisatoriskt är verksamheten placerad i regionområde UM vilket innebär påverkan av ledning och styrning inom organisationen för ungdomsmottagningarna. Det finns samordningsvinster i en uppstart att tex använda befintliga chefer som kan vårdverksamhet, vilket vi valt att göra. Men det krävs också en organisationsförändring gällande enhetschefer som kan ersätta befintliga chefer i det utökade uppdraget. Detta arbete är påbörjat med en kartläggning och översyn av enhetschefsuppdraget.

Gällande kompetensförsörjning har ungdomsmottagningarna viss svårighet att rekrytera barnmorskor, framför allt till mindre kommuner långt från någon storstad, ett försök att avhjälpa det är en fortsatt satsning på utbildningstjänster till barnmorska. Det är också svårt att rekrytera psykologer i Skaraborg och Fyrbodal. Målet är att vi ska ha psykolog anställd på alla våra huvudmottagningar i regionen, men det har vi inte lyckats med.

Ett konstant bekymmer vi har är att flertalet av våra lokaler inte är anpassade för den verksamhet som vi bedriver. Många lokaler är trånga och lever inte upp till dagens krav på tillgänglighet, sekretess och hygienstandard.

[Samlad Årsstatistik UM Västra nämnden 2022 \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Verksamhetsberättelse Ungdomsmottagningarna Södra Bohuslän Södra 2022

Mölnlycke

Utåtriktat arbete

Alla åk 9 erbjuds vanligtvis att komma till ungdomsmottagningen på studiebesök. Första halvåret av 2022 har pandemiläget gjort att inga studiebesök har kunnat tas emot på mottagningen. Under hösten 2022 har skolklasser i Härryda kommun kunnat erbjudas att Ungdomsmottagningen kommer till skolan för studiebesök och information om ungdomsmottagningens verksamhet. Eleverna har sett den skolbesöksfilm på ca 30 min, som skapats för ungdomsmottagningarna gemensamt i hela VGR. Därefter har eleverna fått mer lokal information och möjlighet till dialog med ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen har besökt alla elever på IM Hulebäcksgymnasiet åk 1 både under vårterminen och höstterminen. I samverkan med elevhälsan på Hulebäcksgymnasiet så har också ungdomsmottagningen fått möjlighet att besöka skolan vid 5 tillfällen under året. Ungdomsmottagningen möter då skolans elever för samtal och kondomutdelning under två timmar varje gång.

Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter

Ungdomsmottagningen har också bedrivit utåtriktad verksamhet på Folkhögskolan Wendelsberg vid ett tillfälle under året.

Samverkan har även den påverkats av pandemin under 2022 och först det andra halvåret har samverkan kunnat ske.

Närhälsan Rehab Mölnlycke, Närhälsan Mölnlycke Vårdcentralen, UPH, Gyn Masthugget, Psykolognätverket Härryda, Sprututbytet VGR, GU Barnmorskestudenter, ANDTS-nätverk i Härryda, Skolsköterskor grundskolan Härryda kommun, Skolsköterskor och skolkuratorer Gymnasiet Härryda kommun, Socialtjänsten Härryda kommun, NOSAM samt NOSAM barn och unga.

Vår personal består av ett tvärprofessionellt team som arbetar utifrån ett personcentrerat synsätt kring den unga. I teamet finns barnmorskor, kuratorer, psykolog och allmänläkare.

Kompetensutveckling för medarbetarna

Fortbildning sker kontinuerligt. Under 2022 har mottagningen fortsatt med utbildningen IntrUM gemensamt och har slutfört del 4. Övriga utbildningar personalen genomfört är Personssäkerhet, Brandsäkerhet, Barnkonventionen, Kondomutbildning, Preventivmedelsutbildning, HLR, SRHR. Nyanställd personal har genomgått obligatoriska utbildningar. En person läser Grundkurs Psykodynamisk metod (Steg 1). FSUM dagarna

Partille

Utåtriktat arbete

Alla ungdomar i åk 8 kommer på studiebesök till ungdomsmottagning, detta har under delar av året inte kunnat genomföras pga. pandemin. Partille ungdomsmottagning har under första halvåret genomfört digitala studiebesök med skolklasser. Partille har också skickat ut den film som VGR UM gjort som liknar ett ordinärt skolbesök på UM + en tilläggsfilm med en presentation av Partilles mottagning. Skolklasserna har kunnat se denna inför sitt digitala studiebesök. Under andra halvåret 2022 har skolklasser åter kunnat genomföra studiebesök på ungdomsmottagningen.

Ungdomsmottagningen har under året kunnat besöka alla fritidsgårdar i Partille kommun vid ett eller flera tillfällen för att möta ungdomar på denna arena.

Ungdomsmottagningen har också träffat elever från Partille gymnasium, alla åk 1 samt i några program även åk 2 och 3. Mottagningen har också genomfört en kondomdag på gymnasiet.

Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter

Mycket av samverkan med andra verksamheter har under första halvåret av 2022 inte kunnat genomföras pga. pandemin. Partille ungdomsmottagning har samverkat med Närhälsan Partille VC, Partille Rehab, Barnmorskemottagningen, Gyn Masthugget, UPH,

Mini-Maria, PAN/PUMAN, Familjehuset, Skolkuratorer på grundskolan och gymnasiet,

Skolsköterskor i grundskolan samt personal från Fritidsgårdarna, Socialtjänsten i Partille

kommun och GU angående barnmorskestudenter.

Vår personal består av ett tvärprofessionellt team som arbetar utifrån ett personcentrerat synsätt kring den unga. I teamet finns barnmorskor, kuratorer, psykolog och allmänläkare.

Kompetensutbildning för medarbetarna

Fortbildning sker kontinuerligt. Under 2022 har mottagningen fortsatt med utbildningen IntrUM gemensamt och har slutfört del 4. Övriga utbildningar personalen genomfört är Personsäkerhet, Brandsäkerhet, Barnkonventionen, Kondomutbildning, Preventivmedelsutbildning, HLR, SRHR, Andrologi. Nyanställd personal har genomgått obligatoriska utbildningar. En person läser Grundkurs Psykodynamisk metod (Steg 1) FSUM dagarna

Mölnadal

Utåtriktat arbete

Året har fortsatt speglats av pandemin vilket innebär att vi ej kunnat vara ute på skolor och andra verksamheter som vi brukar vara varje år, vi har däremot mött upp med digitala lösningar. Språkintruktionsklasser bjuds in regelbundet till UM

Studiebesök för alla i årkurs 8 på ungdomsmottagningen.

Särskolan studiebesök på ungdomsmottagningen.

Gymnasieskolan, personal ute för att informera om UM.

Konvokation på gymnasium.

Ovanstående har vi ej kunnat genomföra fysiskt pga. fortsatt pandemiläge, däremot har vi erbjudit digitala lösningar. En film på 40 min har producerats gemensamt för alla ungdomsmottagningar i VG regionen som beskriver Ungdomsmottagningens verksamhet och ersätter ett studiebesök + en tilläggsfilm med en presentation av Mölnalds mottagning Den har skickats ut till alla berörda skolor åk.8 med önskan om återkoppling med frågor och funderingar från eleverna efter att de sett filmen.

Särskolorna har vi mött upp i digitala träffar där de fått möta en barnmorska och en psykolog.

Vi har även varit ute på fritidsgårdar när restriktionerna tillät, vilket har varit mycket uppskattat och vi ser att här har vi ett viktigt samarbete som behöver bli kontinuerligt framöver.

Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter

Vi har regelbundna träffar med berörda samverkanspartner, Nosam, Fältassistenter, socialtjänst, lokala Västbusgruppen, samverkan med psykologer i kommunen som arbetar med barn och unga. Andra UM, HBTQ nät, skolsköterskor, skolkuratorer samt VIM (Vård I Mölnadal med fokus på missbruk) Under 2022 har vi haft möjlighet att åter träffa vissa samverkanspartners fysiskt, övriga har vi träffat digitalt.

Vår personal består av ett tvärprofessionellt team som arbetar utifrån ett personcentrerat synsätt kring den unga. I teamet finns barnmorskor, kuratorer, psykologer., allmänläkare.

Kompetensutveckling för medarbetarna

Två medarbetare har påbörjat Sexologi 15 Hp. Övriga utbildningar som genomförts är Läkemedelshantering och Praktisk andrologi. Personalen har också fortsatt med utbildningen IntrUM gemensamt och har slutfört del 4, Brandsäkerhetsutbildning, Polisens drogutbildningsdag, samt en utvecklingsdag med temat droger, Läkemedelsutbildning, Barnfridsbrott, MI, RFSU-Killar, Nude på nätet, Droger Mini-Maria, Endometrios, Offentlighet/sekretess, SOFIA/SharePoint, Telia ACE. Hot och våld samt miljöutbildning De flesta utbildningar har genomförts digitalt.

Vi har psykolog som sitter med i rådet för Psykisk hälsa och kurator som sitter med i gruppen Vadå kön.

Öckerö

Utåtriktat arbete

Då vi inte hade möjlighet av COVID skäl att bjuda in 8:e klasserna i år, fick alla den digitala filmen om UM i VGR som spelats in för att ersätta klassbesöket. En tilläggsfilm med personal på respektive UM skickades med kontaktuppgifter, kondompåsar och sökvägar. Den kristna friskolan Betel var i år intresserade av samarbete och fick då samma informationsmaterial som övriga högstadieskolor i kommunen. Högstadieskolan Bratteberg på Öckerö avböjde digitala klassbesök p.g.a. tidsbrist.

Vi har under året upparbetat gott samarbete med Särskolan på Hönö och specialklass på Lärcentrum på Hönö. Båda klasserna besökte UM Öckerö fysiskt. Vidare samarbete är inplanerat till 2023.

Vi kunde i år besöka Fritidsgården på Öckerö.

Samverkan med kommunen och förebyggande verksamheter

Nätverksträffar med skolsköterskor och skolkuratorer högstadieskolor och gymnasieskolor sker terminsvis.

Samverkan med alla aktörer som arbetar med ungdomar på Öckerö finns upparbetad sedan tidigare, såsom träff med ungdomar och personal på Fritidsgården Öckerö kvällstid.

Kurator har under året deltagit i lokal samverkansgrupp för barn och unga i Öckerö kommun.

Samarbete sedan flera år med Öckerö och Hönö VC gällande utdelning av akut p-piller då UM är stängd. Samverkan mellan kurator på UM och psykolog på VC Öckerö.

Samarbete med Rehab kring ungdomar med stressrelaterad och psykisk ohälsa samt vulvasmärta och dysmenorre

Vår personal består av ett tvärprofessionellt team som arbetar utifrån ett personcentrerat synsätt kring den unga. I teamet finns barnmorskor, kuratorer, psykolog och allmänläkare.

Kompetensutveckling för medarbetarna

Regionhälsan "Det goda livet" vilket innebär utbildning i Barnkonventionen, Sexit samt SRHR. Övriga utbildningar som genomförts är Suicidprevention, en medarbetare har även påbörjat Andrologi 7,5. Personalen har också påbörjat utbildningen IntrUM gemensamt och har slutfört del 3. Vidare har medarbetarna gjort brandsäkerhetsutbildning, läkemedelshantering, Polisens drogutbildningsdag, samt en utvecklingsdag med temat droger, barnfridsbrott, MI, RFSU-Killar, Nude på nätet, Endometriosis NFP, offentlighet/sekretess, SOFIA/SharePoint, Telia ACE. Hot och våld samt miljöutbildning. De flesta utbildningar har genomförts digitalt.

Nicoline Aspegrén

Enhetschef

Ungdomsmottagningarna

Mölnälsdal, Mölnlycke, Partille, Öckerö

Beslut om utbetalning av ekonomisk ersättning för personlig assistans enligt 9:2 § LSS

Bakgrund

2023-01-31 beslutade IVO att dra in assistansbolaget Humana AB tillstånd att bedriva bland annat personlig assistans och hemtjänst. IVO uppmanade Humana assistans AB att avsluta sin verksamhet med omedelbar verkan, dock längst till och med 2023-02-10.

Humana assistans AB överklagade IVO:s beslut och yrkade på inhibition (att beslutet tillsvidare inte ska gälla).

Efter IVO:s beslut kommer Humana tillfälligt få fortsätta sin verksamhet tills målet har avgjort i domstol. Det beslutade Förvaltningsrätten 2023-02-07 och beviljade Humana assistans AB inhibition.

Beslutsunderlag

Kommunens ansvar

Kommunens ansvar beskrivs i förarbetena som basansvar som bl.a. innebär att kommunen alltid ska stå beredd att ombesörja tillhandhållande av personlig assistans och att kommunen är skyldig att anordna sådan assistans även i de fall den enskilde erhållit assistansersättning från Försäkringskassan.

I förarbetena beskrivs ansvaret även som ett yttersta och grundläggande ansvar (a prop. S 73, 177 och 195). Detta innebär att kommunen har ett ansvar för att alla som omfattas av lagens personkrets och som behöver personlig assistans får sådan assistans. Genom detta yttersta ansvar säkerställs att ingen enskild ska stå utan en personlig assistans som han eller hon har behov av (RÅ 2009 ref. 61 och HFD 2012 ref 75).

Det yttersta ansvaret enligt LSS innebär att kommunen är skyldig att anordna personlig assistans för enskilda som beviljats sådana insatser. En kommun kan inte fransäga sig denna skyldighet.

Med hänvisning till ovanstående lagtext, är alltså kommunen genom det så kallade basansvaret skyldiga att utan dröjsmål anordna assistans så den enskilde ej står utan hjälp.

Beslut om utbetalning av ekonomisk
ersättning för personlig assistans
enligt 9:2 § LSS

Brukare

Härryda kommun har idag fem brukare som är berättigade personlig assistans enligt 9:2 § LSS samt fyra brukare som har beslut om assistansersättning enligt SFB från Försäkringskassan. Dessa nio brukare har Humana AB som assistansanordnare.

Kommunen har skickat brev till samtliga ovanstående personer utifrån serviceskyldighet och kommunens basansvar. Kommunen har informerat om indraget tillstånd, möjlighet att byta utförare till annan privat assistanssamordnare eller kommunen samt information kring utbetalningar utifrån situationen. Utbetalning kan röra ordinarie beslut om assistans, tillfällig utökning eller merkostnad p.g.a. assistens sjukfrånvaro.

Beslut

Härryda kommun har 2023-02-14 beslutat om att betala ut ersättning för assistans till företaget Humana assistans AB. Detta med anledning av Förvaltningsrättens dom 2023-02-07, kommunens basansvar, men även i enlighet med beslut för att säkerställa assistans för enskilda personer i kommunen.

Utbetalningar sker så länge som Humana har inhibition och bolaget får fortsätta sin verksamhet. Om IVO överklagar Förvaltningsrättens beslut och Kammarrätten beslutar om att dra in inhibitionen, bör kommunen med omedelbar verkan stoppa utbetalningar till Humana assistans AB.

Gäller för

Sektorn för socialtjänst, Handläggarenheten

Ansvar och genomförande

Carina Fransson, verksamhetschef Hälsa och bistånd

Beslut om utbetalning av ekonomisk
ersättning för personlig assistans
enligt 9:2 § LSS

Statistiska uppgifter per 2022-12-31

Omvärldsanalys

Folkmängd och befolkningsförändringar helåret 2022							
	Folk- mängd	Folk- ökning	Födda	Döda	In- flyttade	Ut- flyttade	Juste- ringar*)
Kommunen	39 762	756	373	260	3 043	2 421	21
Riket	10 521 556	69 230	104 734	94 737	102 436	50 592	7 389
Länet	1 758 656	13 797	18 147	15 590	48 224	38 138	1 154

Kommentar: Kommunens befolkning uppgick till 39 762 personer vid årsskiftet 2022/2023 enligt SCB. Under 2022 ökade folkmängden i kommunen med 756 personer; 3 043 personer flyttade in, 2 421 flyttade ut, 373 barn föddes och 260 personer avled.

Under samma period ökade folkmängden i båda riket och länet med 69 230 respektive 13 797 personer.

*) Under begreppet "justeringar" redovisas eventuella födelser och dödsfall som inträffat före den aktuella redovisningsperioden men som har rapporterats under denna period samt eventuella rättelser av tidigare gjorda aviseringar.

Antal bostadslägenheter som påbörjats under januari - december 2022

Distrikt	Alla lägenheter	Därav i	
		Småhus	Flerfamiljshus
Råda	10	10	
Landvetter	20	20	
Härryda	8	8	
Björketorp	11	11	
Kommunen totalt	49	49	

Kommentar: Antalet påbörjade bostadslägenheter i vår kommun under perioden januari - december uppgår till 49. Totalt 20 lägenheter har påbörjats i Landvetter distrikt, elva i Björketorps distrikt och tio respektive åtta bostadslägenheter i distrikten Råda och Härryda.

Aktuella siffror från SCB

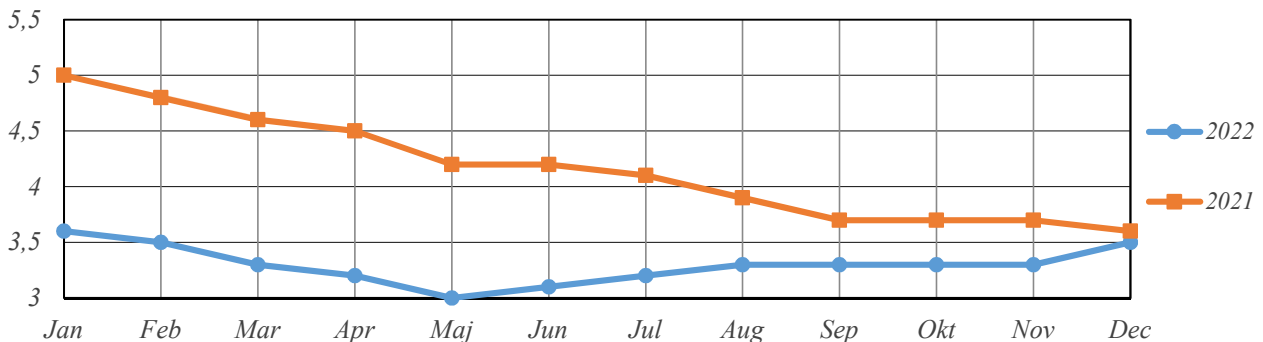
Konsumentpriser (%)	+10,2 December 2022 jämfört med december 2021
Producentpriser (%)	+18,7 December 2022 jämfört med december 2021
Detaljhandelns försäljningsvolym (%)	-8,0 December 2022 jämfört med december 2021
Industrins produktionsvolym (%)	-0,8 December 2022 jämfört med december 2021
Industrins orderingång (%)	+24,9 December 2022 jämfört med december 2021

Kommentar: Priserna, både konsument och producent steg under de senaste tolv månaderna med 10,2 respektive 18,7 procent. Volymerna inom detaljhandelns försäljning och industrins produktion minskade med 8 respektive 0,8 procent jämfört med samma period året innan. Industrins orderingång ökade med 24,9 procent under december 2022 jämfört med december 2021.

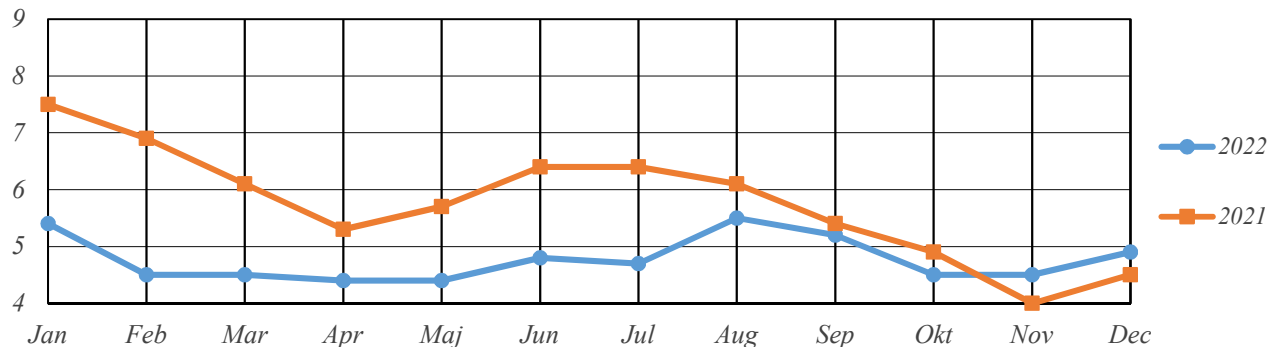
Arbetslösa 16-64 år antal och procent	Kommunen 202212		Länet 202212		Riket 202212		Kommunen 202112		Länet 202112		Riket 202112	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Öppen arbetslöshet	352	1,8	22747	2,7	155719	3,1	400	2,1	26736	3,1	179096	3,5
Inkl. personer i program med aktivitetsstöd	670	3,5	50316	5,9	335853	6,6	702	3,6	56614	6,4	370455	7,2
Arbetslösa 18-24 år antal och procent												
Öppen arbetslöshet	44	3	2654	3,3	17631	3,8	47	2,8	2740	3,1	17821	3,5
Inkl. personer i program med aktivitetsstöd	72	4,9	5571	6,9	38174	8,1	75	4,5	6662	7,6	44354	8,7
Därav långtidsarbetslösa	5		372		2841		5		483		3272	

Kommentar: Arbetslösheten bland befolkningen mellan 16 och 64 år i kommunen, länet och riket har minskat jämfört med samma period förra året. Det är 0,1 procentenheter färre arbetslösa i kommunen, 0,5 respektive 0,6 procentenheter i länet och riket. Ungdomsarbetslösheten i länet och riket har minskat jämfört med samma period förra året med 0,7 respektive 0,6 procentenheter. Under samma period ökade den i kommunen med 0,4 procentenheter.

Arbetslösheten inkl. personer i program med aktivitetsstöd 16-64 år (% av arbetskraften i kommunen)

Arbetslösheten inkl. personer i program med aktivitetsstöd 18-24 år (% av arbetskraften i kommunen)

Rekrytering av nya medarbetare till äldreomsorgen

Kompetenta och erfarna medarbetare är en förutsättning för att bedriva en äldreomsorg med hög kvalitet. Härryda kommun, liksom resten av landets kommuner, står dock inför stora utmaningar att rekrytera utbildade och erfarna medarbetare till äldreomsorgen. SKR publicerade i december 2022 en rapport ”Välfärdens kompetensförsörjning¹” som består av en personalprognos under åren 2021–2031. SKR konstaterar bland annat att:

- Fram till 2031 kommer personer 80 år eller äldre att öka med nästan 264 000 personer. Det innebär att gruppen ökar med nästan 50 procent.
- Äldreomsorgen behöver öka antalet anställda med omkring 31 procent – 58 500 personer – fram till 2031 på grund av demografin. Ungefär lika många anställda förväntas gå i pension under perioden. Det innebär att äldreomsorgen sammantaget behöver anställa 111 000 personer.
- Behovet av anställda i välfärden kan minska med en fjärdedel om alla deltidsarbetande arbetar tre timmar mer i veckan och pensionsåldern ökar till 66 år fram till 2031.
- Fram till 2031 ökar personer i arbetsför ålder endast med fyra procent vilket motsvarar omkring 253 000 personer. Det är en betydligt lägre ökning än föregående tioårsperiod.
- Antalet sysselsatta beräknas öka med 169 000 under samma period. Även det är lägre än sysselsättningsökningen de senaste tio åren.
- Utrikesfödda står för nästan hela ökningen av personer i arbetsför ålder och sysselsatta.
- Mer än var tredje anställd i äldreomsorgen och var femte anställd inom hälso- och sjukvården är utrikesfödd.
- Drygt en tredjedel av ökningen av sysselsatta behöver välja äldreomsorgen till följd av demografin.

Inom vård och omsorg pågår ett intensivt arbete tillsammans med kommunens bemanningsenhet för att säkra upp rekrytering och kompetens inom äldreomsorgen. Sedan 2016 har anställda rätt att arbeta heltid i Härryda kommun. För att fler medarbetare ska välja att jobba heltid pågår ett arbete med att skapa goda arbetsvillkor och förutsättningar som möjliggör för heltid och ett långt arbetsliv. Tillsammans med bemanningsenheten genomförs rekryteringskampanjer för att nå målgrupper som i dagsläget inte arbetar inom äldreomsorgen och verksamheten har utsett några yrkesambassadörer som bland annat deltar vid rekryteringsmässor. För att säkra framtida kompetens inom äldreomsorgen behövs en bred rekrytering samt ett systematiskt arbete med språkutvecklande arbetsmetoder.

Kontroll av språknivå vid rekrytering

Inför alla anställningar inom äldreomsorgen, både tillsvidareanställningar, vikariat och timanställningar genomför den sökande ett språktest. Under språktestet får den sökande en fiktiv individuell genomförandeplan som ska läsas och därefter ska tre frågor besvaras skriftligen. Sökanden får 20 minuter på sig att läsa texten och besvara frågorna.

Svaren i språktestet följs upp under en kortintervju genom följdfrågor och en individuell bedömning görs om det är aktuellt att gå vidare med aktuell kandidat. Ibland görs bedömningen att språkkunskaperna är så pass bristfälliga att det inte är möjligt att gå vidare med en anställning inom äldreomsorgen. Om den sökande inte riktigt når upp till den nivå som efterfrågas i testet, men har andra kvalifikationer/uppvisar ett stort engagemang, kan den sökande gå vidare till en långintervju. Aktuell enhetschef får information inför långintervjun att det finns tveksamheter kring den sökandes språkkunskaper.

Språktestet är framtaget av bemanningsenheten tillsammans med en samordnare på ett av kommunens äldreboenden. Språktestet visar även den sökandes kunskaper kring läsförståelse. Språktestet används även för att konkret visa den sökande vilka arbetsuppgifter som är aktuella inom äldreomsorgen. Att alla sökande ska genomföra ett språktest är beslutat av bemanningsenhetens chef i samråd med sektorn för socialtjänsten.

Alla kortintervjuer genomförs via fysiska möten för att få en bra bild av den sökandes språkkunskaper och intresse att arbeta på den aktuella tjänsten.

Alla nya medarbetare deltar i en introduktion som består av ett utbildningspaket, både fysiska utbildningar samt webbutbildningar. Webbutbildningarna avslutas med frågor och för att utbildningen ska vara godkänd, krävs att medarbetaren

svarar rätt på frågorna. Introduktionen inkluderar även bredvid-gång med personal på enheten. För att få delegation av hälso- och sjukvårdsinsatser ska den blivande medarbetaren delta på en utbildning som anordnas av sjuksköterskeenhetsen samt genomföra ett test. Om språknivån är för låg, är det svårt för personen att få godkänt på testet. I samverkan med vuxenutbildningen kommer en ny plan för introduktion av nyanställd personal tas fram under 2023. En översyn kommer även att göras av befintligt fortbildningsprogram för medarbetare inom vård och omsorg.

Inför att anställningsavtal undertecknas ska den sökande visa betyg och andra relevanta handlingar. För att få godkända slutbetyg på vård- och omsorgsprogrammet ska den sökande även ha godkända betyg i svenska 1/svenska som andraspråk 1 samt samhällskunskap 1a.

Om en enhet gör bedömningen att en timvikarie har bristfälliga språkkunskaper tas kontakt med bemanningsenheten för att diskutera detta. Om språknivån är så pass låg att medarbetare inte kan utföra sina arbetsuppgifter har personen inte möjlighet att fortsätta att arbeta inom verksamheten.

Socialstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram ett stöd för språkbedömningar inom äldreomsorgen som beräknas vara färdigt i början av 2023. Kommunen inväntar ytterligare information från Socialstyrelsen kring detta uppdrag.

Språkutvecklande arbetsmetoder

Under 2023 kommer vård och omsorg att implementera språkombud inom äldreboenden och hemtjänst. Språkombud är ett koncept som ägs av föreningen Vård- och omsorgscollege och metoden har utvecklats och prövats sedan 2009. Varje enhetschef kommer preliminärt att ha en till tre utbildade språkombud vars uppgift är att stödja kollegor individuellt kring språkutveckling. Språkombuden arbetar med stöd av chefen för att göra hela arbetsplatsen språkutvecklande med målsättningen att förbättra kommunikationen. Det kan både handla om att stödja medarbetare som har ett annat modersmål än svenska samt att hjälpa kollegor i frågor om vardaglig språkanvändning. Språkombuden arbetar brukarnära på enheterna som undersköterska eller specialistundersköterska och har språkombud som ett extra uppdrag. Införandet av språkombud genomförs i samverkan med vård och omsorg, funktionsstöd och vuxenutbildningen.

Differentiering av arbetsuppgifter

För att underlätta framtida rekrytering av nya medarbetare till äldreomsorgen pågår ett arbete med att se över differentiering av arbetsuppgifter. Under 2023 ska nya uppdragsbeskrivningar tas fram för biträde, vårdbiträde, undersköterska och specialistundersköterska där vissa arbetsuppgifter samt ombudsroller kommer att differentieras utifrån arbetsuppgiftens komplexitet. Målsättningen är att skapa en karriärvägsmodell där medarbetare ska ha möjlighet att vidareutbilda sig och därigenom skapa en högre kvalitet i vården av de äldre. Härryda kommun har en hög andel utbildade medarbetare inom vård och omsorg, men prognosen visar att det är färre som väljer att studera vård och omsorg framöver. Genom att anställa fler specialistundersköterskor på enheterna kan kvalitén säkras upp, då en viktig arbetsuppgift kommer att vara att omsorgshandleda utbildade medarbetare. Genom en nära samverkan med kommunens vuxenutbildning kan medarbetare erbjudas validering på betald arbetstid för att utbildad personal ska studera till vårdbiträde eller undersköterska.

Tillfälliga introduktionsanställning

Härryda kommun kommer i början av 2023 att erbjuda introduktionsanställningar för flyktingar som har beviljats uppehållstillstånd genom EU:s massflyktingsdirektiv. Ett flertal av de som har anvisats till kommunen har tidigare arbetat inom vårddyrken i Ukraina och genom detta projekt kan kommunen tillvara på den kompetens som finns i denna målgrupp. Parallellt med praktik på äldreboende och hemtjänst kommer målgruppen att erbjudas svenskundervisning av både vårdlärare och svensklärare.

ⁱ Välfärdens kompetensförsörjning, SKR, publicerad 2022-12-13:

https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/valfardenskompetensforsorjning.68208.html?utm_source=nyhetsbrev&utm_medium=email&utm_term=&utm_content=&utm_campaign=V%3%a5rd+och+h%3%a4lsa+nyhetsbrev+dec+2022